

Dokument nr. 20

(2004-2005)

Årsrapport til Stortinget fra Stortings delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen

Årsrapport til Stortinget fra Stortings delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen for 2003

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortings delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen 2001-2005 består av:

Medlemmer	Varamedlemmer
Sanner, Jan Tore (H), leder	Bredvold, Per Roar (FrP)
Lilletun, Jon (KrF), nestleder	Frøiland, Ranveig (A)
Bjørklund, Kjetil (SV)	Haga, Åslaug (Sp)
Jagland, Thorbjørn (A)	Halvorsen, Gunnar (A)
Width, Per Ove (FrP)	Helleland, Trond (H)

Komitevervene var fordelt som følger i 2003:

Komite	Medlem	Medlem
Faste komité	Jan Tore Sanner	Jon Lilletun
Politisk komité	Jan Tore Sanner	Thorbjørn Jagland
Forsvars- og sikkerhetskomiteen	Per Ove Width	Gunnar Halvorsen
Vitenskaps- og teknologikomiteen	Kjetil Bjørklund	Per Roar Bredvold
Komite for sivile sikkerhetsdimensjoner	Jon Lilletun	Åslaug Haga

Generelt

NATOs parlamentarikerforsamling er en internasjonal organisasjon for parlamentarikere fra NATOs 26 medlemsland. I tillegg deltar 13 assoserte land og observatører fra ytterligere land og internasjonale organisasjoner. Forsamlingen ble opprettet i 1955 og

har sekretariat i Brussel. Forsamlingen ledes av en president som velges for 2 år. Det har utviklet seg en praksis med rotasjon mellom en nordamerikaner, en europeisk konservativ og en europeisk sosialist.

Forsamlingens formål er å arbeide for å fremme NATOs målsettinger, og den engasjerer seg på de

fleste områder som dekkes av Atlanterhavspakten. Som ledd i arbeidet vedtar forsamlingen anbefalinger rettet til NATO-rådet og medlemslandenes regjeringer og nasjonalforsamlinger. NATOs generalsekretær taler ofte under forsamlingens høstsesjoner og gir skriftlig svar på forsamlingens resolusjoner.

Sekretariatsfunksjonen for Stortingets delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen ivaretas av Stortingets internasjonale sekretariat. Utenriksdepartementet innbetaler årlig kontingent til forsamlingen etter anmodning fra Stortinget.

Arbeidet i 2003

Krigen i Irak, kampen mot terror og spredning av masseødeleggelsesvåpen, forsvarsreform, Afghanistan og sivile sikkerhetstrusler var blant de viktigste temaene i parlamentarikerforsamlingens arbeid i 2003.

Både faste medlemmer og varamedlemmer av Stortingets delegasjon har deltatt på forsamlingens arrangementer gjennom hele året, både vår- og høstsesjonen samt komiteer og seminarer. Denne møtevirksomheten gir mulighet til å styrke Stortingets kontakt og dialog om forsvarspolitiske spørsmål med kolleger på begge sider av Atlanteren samt med partnere og assoserte land i Øst-Europa.

Vårsesjonen i Praha 24.-28. mai 2003: Sesjonen fant sted kort tid etter at den ordinære krigen i Irak ble avsluttet den foregående måned. Store deler av sesjonen var preget av situasjonen i Irak og den kontroversielle bakgrunnen for krigen, noe som ble reflektert i resolusjonsforslagene (se nedenfor).

Sverige ble ønsket velkommen som assosiert medlem av NATO-PA.

Under *høstsesjonen i Orlando 7.-11. november 2003* ble stortingsrepresentant Jan Tore Sanner valgt med akklamasjon som 3. nestleder i underkomiteen for Sentral- og Øst-Europa under politisk komité. Stortingsrepresentant Jon Lilletun ble valgt med akklamasjon som 2. nestleder i underkomiteen for demokratisk styresett under komiteen for sivile sikkerhetsdimensjoner. Jon Lilletun fortsetter å delta i *joint monitoring group* for Nato-Ukraina. Stortings delegasjon redegjorde for forberedelsene til den faste komité i Oslo 26.-28. mars 2004 og Rose-Roth-seminaret i Longyearbyen 3.-4. august 2004. Delegasjonen fikk ros for sitt bidrag (fra UD) til opplæring av parlamentarikere i partnerlandene. NATO-PAs faste komité vedtok endringer i regnskapsreglementene for å tilrettelegge for flere slike bidrag.

Ledelsen for NATO-PA ble med små endringer gjenvalgt. Britiske Peter Vigger og franske Pierre Le-

louche (konservative) er kandidater til presidentvervet. Ny president etter Doug Bereuter velges under høstsesjonen i Venezia i 2004.

Resolusjoner vedtatt under høstsesjonen:

Politisk komité vedtok resolusjonen *Gjenopprettelse av transatlantisk tillit etter krigen i Irak*. Resolusjonen oppfordrer til bl.a. styrking av kampen mot spredning av masseødeleggelsesvåpen; styrking av beslutningsstrukturene i NATO for å forebygge splid i fremtiden; styrking av FNs rolle i Irak og Afghanistan; samt revurdering av NATOs gjeldende strategiske konsept. I innledningen fremheves det bl.a. viktigheten av etterretningssamarbeid (også med Russland), FNs rolle, demokratiutvikling i Irak, og å unngå duplisering av NATO-strukturer.

Komiteen for forsvar og sikkerhet vedtok resolusjonen *Allierte operasjoner i Irak*. NATO-landene oppfordres bl.a. til å stille "de nødvendige og tilgjengelige midler" for gjenoppbygging av Irak. 11 av 19 allierte hadde på dette tidspunkt styrkebidrag på baken. Man spådde alvorlige følger for global fred og sikkerhet dersom Irak ikke gjenoppbygges som suveren, demokratisk stat. Man viste til Sikkerhetsrådets res. 1511 og understreket at FNs rolle i Irak må styrkes.

Komiteen for sivile sikkerhetsaspekter vedtok resolusjonen *Trafficking in human beings*. De allierte ble oppfordret bl.a. til å kriminalisere menneskesmuggling/-handel, harmonisere lovverk, arbeide mot fenomenet på tvers av landegrensene, forebygge menneskesmuggling og beskytte de som allerede er rammet.

Komiteen for økonomi og sikkerhet vedtok resolusjonen *Økonomi og sikkerhet* med hovedvekt på utviklingshjelp og internasjonal handel. De allierte måtte bl.a. bidra tilstrekkelig til utvikling i de minst utviklede landene (MUL) slik at FNs tusenårsmål kunne innført. Uenigheten i WTO ble beklaget. Man måtte arbeide for at markedsøkonomiske prinsipper ble fulgt og at bistanden ble tilstrekkelig tilpasset mottakerlandene. Mottakeransvar ble også understreket.

Komiteen for vitenskap og teknologi vedtok resolusjonen *Ikke-spredning i det 21. århundre*. Resolusjonen oppfordrer til styrking av ikke-spredningsavtalen (NPT); press på *de facto* atommakter utenfor NPT (Israel, India og Pakistan) til å slutte seg til NPT samt prøvestansavtalen (CTBT); press på Iran til å samarbeide med IAEA, og støtte til bestrebelsene på å oppnå en diplomatisk løsning med Nord-Korea.

Oslo, den 18. november 2004

Jan Tore Sanner

Leder, Stortings delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingen